AHK/KW/19/2023

Master of Social Work (M.S.W.) Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination
NGO MANAGEMENT AND SOCIAL MEDIA
Core Paper-1 4T1 : Group-19

Time : Three Hours)

N.B. :- (1) ALL questions are compulsory. [Maximum Marks: 80
(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

1. विविध प्रकारच्या स्वयंसेवी संस्थाच्या नोंदणी प्रक्रिया योग्य कायदेन्वये विशद करा.

किंवा

स्वयंसेवी संस्थेची संकल्पना स्पष्ट करा. संस्थेची भूमीका आणि वैशिष्टे लिहा.

2. "संस्थेच्या व्यवस्थापन प्रक्रिया" वर निबंध लिहा.

किंवा

"संस्थेची व्यवस्थापन शैली" वर निबंध लिहा.

3. स्वंयसेवी संस्थेची विविध कार्य विस्तारपूर्वक विशद करा

किंवा

गटा सोबत संवादाचे विविध प्रकार विस्तारपूर्वक लिहा,

4. माध्यम म्हणजे काय? विविध लक्ष्य गटात माध्यमाचा उपयोग विस्तारपूर्वक विशद करा

किंवा

संस्थेची मूलभूत कार्ये आणि तत्वे यावर विस्तारपूर्ण विश्लेषण करा.

5. संक्षिप्त टिपणे लिहा

(अ) जनसंपर्क आणि जनसंपर्क माध्यम

(ब) प्रौढ साक्षरता कार्यक्रम

(क) मानव संसाधन नियोजन आणि प्रशिक्षण

(ड) आरोग्य आणि कुंटूब कल्याण

किंवा

व्यावसायिक आणि इतर कर्मचारी संबंध यावर चर्चा करा.

6.सामाजिक सेवामध्ये सामाजिक वनीकरणाचे महत्व यावर सविस्तर टिप्पणी लिहा. विविध लक्ष गटाकरिता प्रसार माध्यमांचा उपयोग स्पष्ट करा.

किंवा

समाजकार्य प्रात्यक्षिकात सम्प्रेषणाचे उद्देश व समुहा सोबत संदेशवहनाचे वर्णन करा.

8. प्रशासनाचा अर्थ स्पष्ट करा तथा प्रशासकीय कौशल्ये,प्रशासनाच्या विविध प्रकाराचे चिकित्सक परिक्षण करा.

किंवा

व्यवस्थापन प्रक्रिया,व्यवस्थापनाच्या विविध शैलीवर विस्तृत चर्चा करा.

9. 'कल्याणात्मक व विकासात्मक संरचना यावर निबंध लिहा.

किंवा

पोस्टकार्ब (POSDCORB) याबद्दल विस्तारपूर्ण विश्लेषण करा. विविध प्रकाराच्या स्वयंसेवी संस्थाच्या नोंदणी प्रक्रिये योग्य कायदेन्वये विशद करा.

10. सामाजिक सेवांचे विपणनबद्दल योग्य उदाहरण देवून विस्तारपूर्वक लिहा.

किंवा

निधी उभारणी म्हणजे काय ? स्वयंसेवी संस्था करिता निधी उभारणी उदाहरणासहीत स्पष्ट करा. किंवा

'प्रसिद्धी करिता माध्यमांची भूमिका' यावर निबंध लिहा.

11. मानवी संबंध नमुना (Human Relations Model) अहवाल आणि इतिवृत्त (Reports and Minutes) प्रदर्शनी आणि पदयात्रा.

Master of Social Work (M.S.W.) Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination

DISASTER MANAGEMENT

Elective Course-II (4T5) Group - 23

Time : Three Hours)

N.B. :- (1) ALL questions are compulsory. [Maximum Marks: 80
(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

1. भारतात आपत्तीच्या सज्जते मध्ये विकास घडवुन आणण्या करीता आपली शिक्षणाचे महत्व लिहा.

किंवा

आपत्ती म्हणजे काय ? आपत्ती आणि विकास यांचा संबंध,आपत्ती व्यवस्थापन चक्र यावर स्पष्ट करा.

2. आपत्तीच्या व्यवस्थापनात पूर्वतयारीची आवश्यकता व महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

आपत्ती व्यवस्थापनात समाजकार्याच्या एकात्मीक पद्धतीचा उपयोग स्पष्ट करा.

3. आपत्ती व्यवस्थापनात गैर शासकिय संघटनांची भूमिका विस्तारपूर्वक लिहा.

किंवा

जिल्हा आपत्ती नियंत्रण कक्षाची भूमिका आणि कार्याचे वर्णन करा.

4. भारतामध्ये आपत्ती व्यवस्थापनाचे धोरणात्मक मुद्दे स्पष्ट करा.

किंवा

आपत्ती व्यवस्थापन प्रक्रियेत अल्पकालीक आणि दिर्घकालीन योजनाचे महत्व उदाहरणसहीत स्पष्ट करा.

5. संक्षिप्त टिपणे लिहा

(अ) आपत्तीचे आर्थिक परिणाम

(ब) आपत्ती प्रबंधनात समुदायांचा सहभाग

(क) आपत्ती नंतरचे पुनर्वसन

(ङ) औद्योगिक आपत्तीचे परिणाम

6. जोखीम, धोका आणि अतिसंवेदनशिलता या संकल्पना आपत्ती व्यवस्थापनाच्या संदर्भात लिहा.

किंवा

आपत्तीचे प्रकार स्पष्ट करून त्यांचा मानवी जीवनावर होणारा परीणाम स्पष्ट करा.

7. आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम 2005 यावर चिकीत्सात्मक टिप्पणी लिहा.

किंवा

2009 ची राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन धोरण यावर सविस्तर लिहा.

8. आंतरराष्ट्रीय स्तरावर आपती व्यवस्थापन क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या कोणत्याही तीन संस्था व त्यांचे या क्षेत्रातील योगदान विशद करा.

किंवा

आपत्ती व्यवस्थापनात आणि शिक्षण संस्थांची व ऐच्छिक संस्थाची भूमिका स्पष्ट करा

9.राज्यस्तरावर आपत्ती व्यवस्थापन संरचना व स्पीयर स्टैंडर्ड 2012

किंवा

नैसर्गीक आपत्तीचे विविध परिणाम वर्णन करा. आपती व्यवस्थापन पायऱ्याचे उदाहरणासहित वर्णन करा.

10. राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन धोरण 2009 चे टिकात्मक परिक्षण करा.

किंवा

मानक हाताळणी प्रक्रिया (SOP's) चांगल्या आपत्ती व्यवस्थापनासाठी महत्वाची आहे. टिकात्मक परिक्षण आपत्ती व्यवस्थापनातील राष्ट्रीय आणि अंतरराष्ट्रीय गैरसरकारी संस्थाची भूमिका वर्णन करा.

NJR/KS/18/2023

Master of Social Work (M.S.W.) Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination

COUNSELLING IN MEDICAL AND PSYCHIATRIC SETTINGS

Specialization Paper-V (4T3) Group-B: Medical & Psychiatric Social Work

Time : Three Hours)

N.B. :- (1) ALL questions are compulsory. [Maximum Marks: 80
(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

1. समुपदेशनाचे ध्येय पायऱ्या आणि कौशल्ये,समुपदेशकाकडे असणारे गुण वैशिष्ट्ये या वर विस्तृत लिहा.

किंवा

समुपदेशनावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.

2. कौटुंबिक हिंसाचार ची संकल्पना व कारणे यावर चर्चा करा,

किंवा

आत्महत्या प्रतिबंधासाठी दुरध्वनी वरून समुपदेशन सविस्तर लिहा.

3. एच.आय.वी. / एड्स च्या क्षेत्रात चाचणी पूर्व आणि चाचणी पश्चात समुपदेशन यावर चर्चा करा.

किंवा

औद्योगिक कामगाराच्या आरोग्यात्मक समस्या आणि कर्मचारी समुपदेशन विशद करा.

4.अशिल केंद्रित उपचार पद्धती आणि वर्तन उपचार पद्धतीवर चर्चा करा.

किंवा

खेळ उपचार पद्धत आणि बालमार्गदर्शन यांचे महत्व लिहा.

5. संक्षिप्त टिपा लिहा :-

(अ) संगोपन काळजी

(ब) दुरध्वनी सेवेचे महत्व

(क) अवयव दानात समुपदेशन

(ड) दत्तक घेण्यासाठी समुपदेशन.

6.फ्राईडच्या समुपदेशनाचा मनोविश्लेषण सिद्धांतांच्या संदर्भात सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

शारीरिक व मानसिक दृष्ट्या विकलांग व्यक्तींच्या कुंटुंबासोबत समुपदेशकाचे कार्य विशद करा.

7.बालसंगोपन व दत्तक विधानातील समुपदेशन स्पष्ट करा. आर.ई.बी. टी. (Rational Emotive Beharioural Therapy) उपचार पद्धतीवर निबंध लिहा.

किंवा

समुपदेशनाचे ध्येय व "आंतर वैयक्तिक विश्लेषण" सिद्धांत , योग.विशद करा.

8.व्यक्तिमत्वांच्या कोणत्याही दोन सिद्धांतावर टिप लिहा.

किंवा

वैवाहिक मतभेद आणि त्याची कारणे व औद्योगिक कामगारांच्या आरोग्य समस्या आणि कर्मचारी समुपदेशन यावर निबंध लिहा

9.केंद्रित उपचार आणि वर्तन उपचार पद्धती व खेळ उपचार पद्धती आणि बाल मागदर्शन विशद करा.

किंवा

'मॅस्लोच्या' व्यक्तीमत्व सिद्धांताचे वर्णन करा.

10. 'दत्तक विधान' प्रक्रियेमध्ये समूपदेशनाची गरज व महत्व चर्चा करा.

किंवा

मादक पदार्थाच्या व्यसनमूक्तीमध्ये समूपदेशकाची भूमिका व योगदान स्पष्ट करा.

Master of Social Work (M.S.W.) Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination

PSYCHIATRIC INFORMATION FOR SOCIAL WORKERS

Specialization Paper-IV (4T2) Group-B: Medical & Psychiatric Social Work

Time : Three Hours)

N.B. :- (1) ALL questions are compulsory. [Maximum Marks: 80
(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

1. मानसीक आरोग्याची कल्पना स्पष्ट करा. सामान्य आणि अमान्य व्यक्तीमत्वातील फरक सविस्तर लिहा

किंवा

मानसशास्त्र आणि मानसोपचार सबंधावर सविस्तर चर्चा करा

2. छिग्नमनस्कतेची लक्षणे आणि उपचार पद्धतीवर सविस्तर लिहा.

किंवा

भयगंडाचे प्रकार, लक्षणे आणि उपचार पद्धती स्पष्ट करा.

3. मनोशारिरीक (मनोकामीक) विकृती म्हणजे काय ? मनोशारिरीक विकृतीचे प्रकार स्पष्ट करा

किंवा

ताण म्हणजे काय ? ताणाचे व्यवस्थापन ह्यावर सविस्तर चर्चा करा.

4. मतीमंदत्वाची व्याख्या दया, मतीमंदत्वाच्या व्यवस्थापनावर टिप लिहा.

किंवा

व्यक्तिमत्व विकृतीची कारणे, लक्षणे आणि उपधाराचे वर्णन करा.

5. संक्षिप्त टिपणे लिहा

(अ)वर्तन विकृती

(ब) आत्महत्या

(क) निद्रा विकृती

(ड)लैंगिक विकृती

6. मानसिक आरोग्याची संकल्पना स्पष्ट करा. मानसिक आरोग्याच्या घटकांची चर्चा करा.

किंवा

"मानसिक आणि वर्तन विकृतीचे वर्गीकरण आणि त्माचे महत्व" स्पष्ट करा

7.'दुर्भिती' (Phobia),रूपांतरण विकृती ची लक्षणे

किंवा

भावना विकृती ची लक्षणे व उपचार पावर सर्वसमावेशक टिप लिहा.

8. मादक पदार्थ संबंधी विकृतीची लक्षणे यांचे वर्णन करा व उपचारांची चर्चा करा.

किंवा

स्वमग्नतेची लक्षणे व उपचार यांची चर्चा करा.

9. 'चिन्ता विकृतीची कारणे, लक्षणे आणि उपचाराचे वर्णन करा.

NJR/KS/18/2023

Master of Social Work (M.S.W.) Part-II (Semester-IV) (CBCS) Examination

MENTAL HEALTH POLICY AND HEALTH CARE SOCIAL WORK

Specialization Paper-VI (4T4) Group: B Medical and Psychiatric Social Work

Time : Three Hours)

N.B. :- (1) ALL questions are compulsory. [Maximum Marks: 80

(2) All questions carry equal marks.

(मराठी माध्यम)

1.भारतामध्ये मानसिक आरोग्य काळजी परिदृश्यावर निबंध लिहा

किंवा

मानसिक आरोग्य संस्थेत मानसोपचार समाजकार्यकर्त्याची भूमिका स्पष्ट करा

2. वैद्यकीय समाजकार्यकर्त्याचे गुण आणि कौशल्यो स्पष्ट करा

किंवा

मनोविकृती चिकित्सा समाजकार्यकर्ता मानसिक आजार प्रतिबंधासाठी कसे कार्य करु शकतो. चर्चा करा.

3. सामाजिक कौशल्य प्रशिक्षण व मानसिक आरोग्य यावर निबंध लिहा .

किंवा

कुंटूंबात मानसिक आरोग्य काळजीवर सविस्तर लिहा.

4. सामुदायिक आरोग्य म्हणजे काय ? सामुदायीक आरोग्य केंद्रातील समाजकार्यकर्त्याची भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

वृद्धावस्थामध्ये होणारे विविध आजार आणि त्यांच्या नियंत्रणात समाजकार्यकर्त्याची भूमिका स्पष्ट करा.

5. संक्षिप्त टिप्पणे लिहा

(अ) कायदा व मानसिक आरोग्य

(ब) मनोरोग पुनर्वसन

(क) सामुदायिक आरोग्य

(ड) सामाजिक आधार निती.

6.मनोरूग्णांच्या पुनर्वसनाकरीता सामाजिक कौशल्य प्रशिक्षणाचे स्पष्ट करा ? संस्थात्मक आरोग्य सेवांत समाजकार्य व्यावहाराचे कार्यक्षेत्र लिहा.

किंवा

समुदाय आरोग्याचा अर्थ लिहा ? समुदायाच्या गरजा ओळखून लोकांचा सहभाग स्पष्ट करा.

7.भारतातील आरोग्य क्षेत्रातील विस्तार व समुदाय पोहाचे सेवा सविस्तर लिहा ?

किंवा

मनोवैज्ञानिक पुनर्वसन दिवस देखभाळ' आणि 'अर्धमार्ग घर' यावर लिहा.

8. संक्षिप्त टिपणे लिहा

(1) कायदा आणि मानसिक आरोग्य

(2) सामाजिक कौशल्य प्रशिक्षण

(3) सामाजिक सहायता

(4) समुदाय मूल्यनिर्धारण

(5) रुग्णांचे अधिकार

(6) जीवन शैलीच्या समस्या